

1.

LEKCIJA

ZEMLJE I JEZICI

Razgovarat ćemo:

- ➔ o Hrvatskoj
- ➔ o studentima
- ➔ o hrvatskoj kulturi i drugim kulturama – dojmovi, sličnosti i razlike
- ➔ o običaju ljubljenja
- ➔ o hrvatskom i drugim jezicima
- ➔ o učenju stranog jezika
- ➔ o Zagrebu i Hrvatskom zagorju

Ponovit ćemo:

- ➔ upoznavanje i predstavljanje
- ➔ sklonidbu imenica muškog, ženskog i srednjeg roda
- ➔ funkcije nominativa
- ➔ tvorbu posvojnih pridjeva
- ➔ tvorbu odnosnih pridjeva
- ➔ nacionalnosti
- ➔ zanimanja

Učit ćemo:

- ➔ kolokacije i frazeme s riječi *jezik*
- ➔ davanje službenih podataka

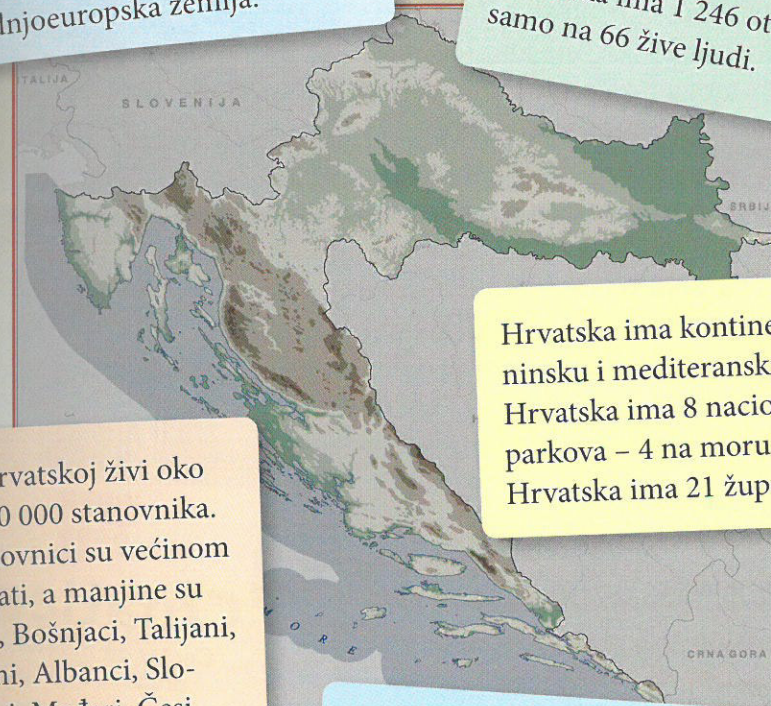

DOBRO DOŠLI U HRVATSKU!

Republika Hrvatska je jadranska i srednjoeuropska zemlja.

Površina Hrvatske je 89 810 km². Hrvatska ima 1 246 otoka, ali samo na 66 žive ljudi.

Hrvatska ima kontinentalnu, planinsku i mediteransku klimu. Hrvatska ima 8 nacionalnih parkova – 4 na moru i 4 na kopnu. Hrvatska ima 21 županiju.

U Hrvatskoj živi oko 4 500 000 stanovnika. Stanovnici su većinom Hrvati, a manjine su Srbi, Bošnjaci, Talijani, Romi, Albanci, Slovenci, Mađari, Česi, Slovaci i drugi. Glavni grad Zagreb ima oko 800 000 stanovnika.

Hrvatska je parlamentarna republika. Hrvatski parlament zove se Sabor. Hrvatska ima predsjednika i premijera. Hrvatski novac zove se kuna. Jedna kuna ima 100 lipa. Službeni jezik je hrvatski, a pismo latinica.

Odgovorite na pitanja.

- Kakva je zemlja Republika Hrvatska?
- Koliko Hrvatska ima stanovnika? Tko su oni?
- Kakva je klima u Hrvatskoj?
- Kakav je politički sustav Hrvatske?
- Kako se zove hrvatski novac?

Predstavite svoju zemlju!

- Gdje se nalazi?
- Koliko ima stanovnika?
- Tko su stanovnici?
- Kakvu ima klimu?
- Koji je službeni jezik?
- Kako se zove novac?

STUDENTI I NJIHOVE PRIČE 1

Neki studenti uče hrvatski zato što imaju hrvatsko podrijetlo. Njihovi su tate i mame ili djedovi i bake Hrvati. Oni žele naučiti jezik da mogu razgovarati s rođacima. Drugi studenti imaju posao u Hrvatskoj ili su u braku s Hrvatom (Hrvaticom). Žele dobro govoriti hrvatski da mogu živjeti i raditi u Hrvatskoj. Neki od studenata studiraju hrvatski ili druge slavenske jezike. Neki studenti nisu ni podrijetlom ni životom ni studijem povezani s Hrvatskom, ali vole hrvatski i uče ga iz ljubavi. Zanimljivo je čuti kakve dojmove imaju studenti o Hrvatskoj.

Croaticum
Centar za hrvatski kao drugi i strani jezik

Odgovorite na pitanja.

- Kakvi su studenti koji uče hrvatski jezik na *Croaticumu*?
- Zašto oni uče hrvatski jezik?

GRAMATIKA PONOVI MO

NOMINATIV

Tko je ovo? Što je ovo?

PRIMJERI *Hrvatska je srednjoeuropska zemlja.* SUBJEKT
Hrvatska je srednjoeuropska zemlja. DIO PREDIKATA

imenice *mr* (vidjeti gramatički pregled)

- ➔ njihovi **tate** (tata – kao *žr, m spol*)
- ➔ razgovarati s **rodacima** (k, g, h + i c, z, s + i)
- ➔ ni životom ni **studijem** (palatal + -em)
- ➔ kakve **dojmove** imaju studenti

JEZIK U RAZLIČITIM SITUACIJAMA

UPOZNAVANJE

Da vas upoznam – ovo je moja prijateljica Davorka.
Drago mi je. Ja sam...
Dobar dan! Ja sam Miljenko Murtić.
Veselim se što sam Vas upoznao.
Zovem se...
Moje ime je...
Možete li, molim Vas, ponoviti kako se zovete?
Oprostite, nisam čuo tvoje ime.
Ispričavam se, zaboravila sam Vaše ime, možete li ga ponoviti?

PREPOZNAVANJE DRUGIH

Mislim da smo se već upoznali.
Žao mi je, ne sjećam se.
Čini mi se da se već znamo.
Poznati ste mi.
Poznajem Vas / te iz viđenja.
Mi se već poznajemo, bili smo zajedno na tečaju hrvatskog jezika.
Drago mi je što te opet vidim!

DAVANJE SLUŽBENIH PODATAKA

Zovem se... / Moje ime je...
Ime majke je...
Ime oca je...
Moje djevojačko prezime je...
Rođen(a) sam...
Moja adresa je...
Ja sam državljanin/državljanica Njemačke.
Broj moje putovnice je...
Imam privremeni/stalni boravak u Hrvatskoj.

Upoznajmo se!

- Kako se zovete?
- Odakle ste?
- Što ste po nacionalnosti?
- Što ste po zanimanju?
- Što studirate?
- Kakav posao radite?
- Što radite u slobodno vrijeme?
- U kojim situacijama i s kim govorite hrvatski jezik?

STUDENTI I NJIHOVE PRIČE 2

Ja sam Barbara iz Canberre u Australiji. Studiram geografiju. Želim istraživati prirodu u Hrvatskoj. Zato trebam znati hrvatski. Stanujem blizu fakulteta u stanu s jednom simpatičnom Hrvaticom. Zadovoljna sam stanom i cimericom. Došla sam u veljači, a bit ću ovdje do sljedeće zime, do Nove godine. Želim putovati po Istri, Kvarneru i Dalmaciji, upoznati kulturu i prirodu. Čitala sam u knjizi o otoku Mljetu i gledala reportažu o Kornatima. Hrvatska ima očuvanu prirodu. Nema puno zemalja koje to imaju.

Zaokružite T ako je tvrdnja točna ili N ako je netočna.

Studentica dolazi iz Australije.	T – N
Studentica više voli kulturu nego prirodu.	T – N
Studentica stanuje sama u kući.	T – N
Ona je čitala o hrvatskoj prirodi.	T – N
Hrvatska je priroda očuvana.	T – N

PONOVIMO imenice žr (vidjeti gramatički pregled)

- ➔ ovdje u **Hrvatskoj** (imenice na -ska, -ška -čka imaju lokativ -oj)
- ➔ ima puno **zemalja** (sekundarno a)
- ➔ čitala sam u **knjizi** (k, g, h + i → c, z, s + i)

STUDENTI I NJIHOVE PRIČE 3

Ja sam Akiko Horvat iz Japana. Udana sam za Hrvata iz Zagorja. Inače sam profesorica pjevanja, a sada supruga i majka. Iako zbog djeteta nemam puno vremena, puno učim hrvatski. Dojmovi o Hrvatskoj su dobri, iako je ovdje sve drukčije nego u Japanu. Uglavnom sam zadovoljna. Još ne poznam puno ljudi, ali bit će bolje kad dobro naučim jezik jer ću moći raditi i imati prijatelje.

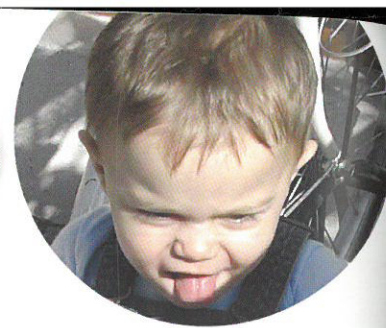
Zaokružite T ako je tvrdnja točna ili N ako je netočna.

Akiko je Kineskinja.	T – N
Ona je profesorica glazbe.	T – N
Ona je udana i ima dijete.	T – N
Akiko ne želi naučiti hrvatski.	T – N
Akiko nikada više ne želi raditi.	T – N
Japanska kultura je različita od hrvatske.	T – N

PONOVIMO imenice sr (vidjeti gramatički pregled)

- ➔ nemam puno **vremena** (vrijeme – vremena)
- ➔ zbog **djeteta** (dijete – djeteta)

RAZGOVOR

- Koliko narječja ima vaš jezik?
- Razumijete li narječja?
- Koje pismo upotrebljavate?
- Što znate o razvoju pisma u svojem jeziku?

- Koji jezik govore ljudi koje poznajete?
- Koji jezik govore Brazilci (Slovenci, Korejci, Nijemci...)?

Koliko jezika govoriš, toliko ljudi vrijediš

Kolokacije i frazemi s riječi **jezik** – language i **jezik** – tongue

Prokomentirajte ove frazeme i izraze.

- (nešto je komu) na vrhu jezika
- imati dugačak jezik
- imati oštar jezik
- naći zajednički jezik
- zli jezici
- jezikova juha

GOVORITI STANDARDNIM ILI LOKALNIM JEZIKOM? PRIČAONICA

STANDARDNI JEZIK

ZA	PROTIV
<ul style="list-style-type: none"> • svi ga razumiju • obrazovani ljudi tako govore • to je jezik medija, posla i administracije • to je službeni jezik 	<ul style="list-style-type: none"> • treba ga posebno učiti • nije prirodan jezik

LOKALNI JEZIK

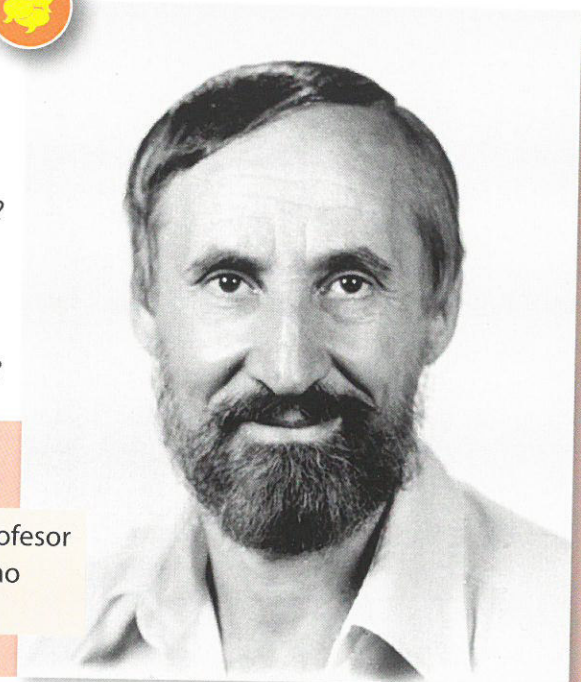
ZA	PROTIV
<ul style="list-style-type: none"> • autentičan je • narječja su kulturna baština • narječja izumiru • ne treba ga posebno učiti 	<ul style="list-style-type: none"> • ne razumiju ga svi ljudi • nije u javnoj upotrebi • lokalno je ograničen

RAZGOVOR

- Koje ste strane jezike učili do sada?
- Zašto je dobro govoriti više jezika?
- Koliko jezika čovjek može znati?
- Što mislite, kako se najbolje može naučiti strani jezik?
- Kako učite hrvatski? Imate li poseban način za učenje jezika?

Búlcsu Lászlo, hrvatski profesor lingvistike koji je poznao 40 jezika.

KAKO MI UČIMO HRVATSKI

Tanja, Indira i Jan imaju posebne načine za učenje jezika.

Tanja: Hrvatske riječi su teške. Kad ne mogu zapamtiti riječ, pjevam tu riječ u različitim melodijama. Ne znam što misle susjedi kad me čuju!

Jan: Najbolje pamtim kad pišem. Stavljam papire s riječima po stanu. Puno čitam hrvatske novine.

Indira: Volim učiti od ljudi. Razgovaram s Hrvatima uvijek kad mogu. Zanima me svakodnevni, živi jezik.

Odgovorite na pitanja.

- Kako Tanja uči hrvatske riječi?
- Kako Jan pamti hrvatske riječi?
- Kako Indira voli učiti jezik?

STUDENTI I NJIHOVE PRIČE 4

Indira je Indijka. Njezina mama je također Indijka. Njihov jezik je hindski. Indirin tata je Japanac. Njegov prvi jezik je japanski, ali odlično govori i hindski. Cijela obitelj govori također i engleski jezik.

Tanja je iz Njemačke. Govori njemački jezik, ali zna i ruski zato što je njezin tata Rus. Ona s tatom govori ruski, a s mamom i prijateljima njemački.

Jan je iz Češke. On kod kuće govori češki, a kad je kod djeda i bake, govori mađarski. Njegovi djed i baka su Mađari koji žive u Češkoj.

Zaokružite T ako je tvrdnja točna, a N ako je netočna.

Indirin tata govori japanski, hindski i engleski.
 Tanja govori njemački i češki.
 Jan ne zna govoriti mađarski.

T – N
 T – N
 T – N

POSVOJNI PRIDJEVI

GRAMATIKA

PRIMJERI Indirin materinski jezik je hindski.
 Tanjin materinski jezik je njemački.
 Janov materinski jezik je češki.

mr i sr	-ov	Ivanov, djetetov
	-ev	mužev
žr	-in	Ivankin

- tata – tatin
- kolega – kolegin (tata, kolega kao žr, m spol)

ODNOSNI PRIDJEVI

PRIMJERI Splitsko ljeto
 Dubrovački ljetni festival
 Varaždinske barokne večeri

osnova + **-ski** splitski, morski

Promjene:

osnova na -c, -č i -k + -ki > -čki	karlovački, bečki, grčki...
osnova na -g, -h, -š i -ž + -ki > -ški	praški, češki, bogataški...
osnova na -s, -z + -ki > -ski	ruski, francuski...
osnova na -ć + -ki > -čki	plemički...

ZAGREB

Zagreb je glavni grad Hrvatske. Prvi put spominje se 1094. godine kada je osnovana Zagrebačka biskupija. Najprije su to bila dva grada – Gradec i Kaptol. Od 1850. g. to je jedan grad, Zagreb. Prvi fakultet osnovan je 1669. godine. Danas Zagreb ima oko 800 000 stanovnika. U blizini je park prirode Medvednica.

Trg bana Jelačića

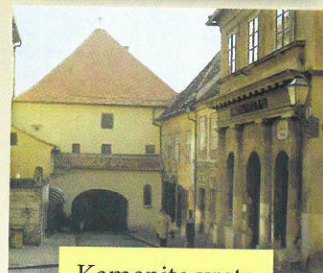
Trg kralja Tomislava

Katedrala

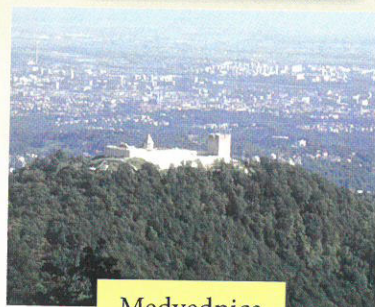
Crkva svetog Marka

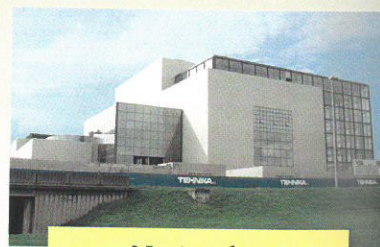
Kamenita vrata

Park Maksimir

Medvednica

Hrvatsko narodno
kazališteNacionalna
i sveučilišna knjižnica

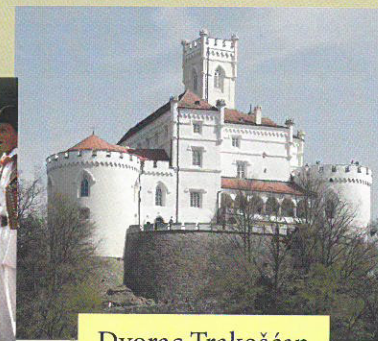
HRVATSKO ZAGORJE

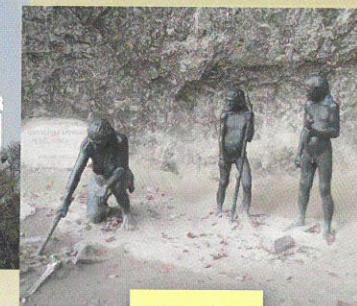
Hrvatsko zagorje regija je u sjeverozapadnom dijelu Hrvatske. Ima oko 270 000 stanovnika. Ljudi se bave poljoprivredom, i rade u tekstilnoj i drvenoj industriji. Gradovi su Krapina, Ivanec, Zabok i drugi. U Hrvatskom zagorju ima mnogo dvoraca. Ondje je poznato svetište Marija Bistrica.

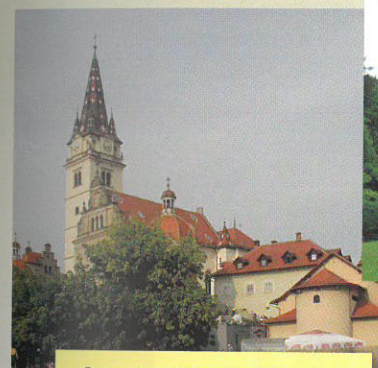
Šestinska narodna nošnja

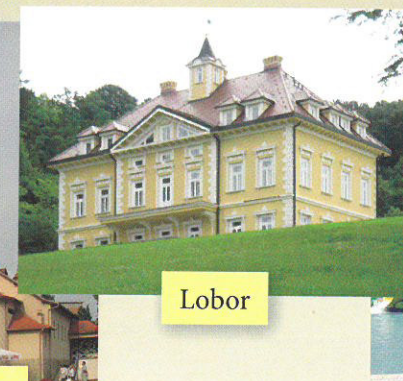
Dvorac Trakošćan

Krapina

Svetište Marija Bistrica

Lobor

Tuheljske toplice

Predstavite jednu regiju u svojoj zemlji.

- Jeste li posjetili ovu hrvatsku regiju?
- Gdje ste bili i što ste vidjeli?

- Kako se ta regija zove i gdje se nalazi?
- Po čemu je poznata ta regija?
- Koji su važni gradovi i spomenici u njoj?
- Koja je boja karakteristična za nju?
- Ima li ta regija karakteristične suvenire i proizvode?

KAD ĆE TAJ VIKEND

Razgovarat ćemo:

- ➔ o načinima provođenja vikenda
- ➔ o novinskim i internetskim turističkim ponudama
- ➔ o hotelskom i drugom smještaju
- ➔ o odlascima u posjete u Hrvatskoj
- ➔ o sreći
- ➔ o Gorskom kotaru, Kordunu i Moslavini

Ponoviti ćemo:

- ➔ akuzativ imenica
- ➔ akuzativ ličnih zamjenica
- ➔ prezent glagola: *-ati > -am; -iti i -jeti > -im; -ovati, -evati i -ivati > -ujem; -ati > -em, -ati > -jem*

Učit ćemo:

- ➔ akuzativ pridjeva, posvojnih i pokaznih zamjenica
- ➔ akuzativ i uporabu povratno-posvojne zamjenice
- ➔ prezent glagola *-(n)uti > -(n)em*
- ➔ prezent glagola *doći, naći...*
- ➔ kolokacije i frazeme s riječima *praznik, blagdan, vikend, odmor, predah, pauza*
- ➔ što kažemo u posjetu – kada dajemo i primamo poklon, kad se ispričavamo zbog kašnjenja, kad odlazimo kući

KAKO PROVESTI VIKEND?

Kad je lijepo vrijeme, ljudi ne žele ostati kod kuće. Idu na izlete na more, na planine, u toplice, vikendice blizu grada. Neki koriste vikend za kupovinu – u Hrvatskoj ili susjednim zemljama. Ljudi iz susjednih zemalja dolaze u Hrvatsku. Mladi obožavaju vikendom tulumariti s prijateljima.

Ne volite morske gužve i vrućine, a trebate sadržajan, raznolik i kvalitetan odmor? Dodite u Varaždin! Barokni grad ponudit će Vam kulturni program, gastronomski užitak, kupovinu, odmor i *wellness*. Informacije i rezervacije na broj telefona 00385 42 395 395 ili na e-mail: prodaja@hotel-turist.hr

RAZGOVOR

- Opišite svoj nezaboravni vikend!
- Kako zamišljate idealan vikend?

Kestenijada u Hrvatskoj Kostajnici

Manifestacija koja se održava više od deset godina. Nudi se bogata gastronomska ponuda: pečeni i kuhani kesteni, slastice od kestena, berba kestena, biciklijada.

Lokalno stanovništvo angažira se na kestenijadi.

Kontakt:

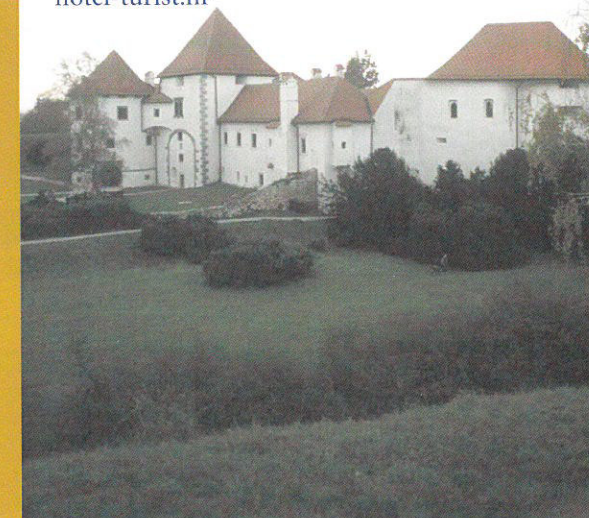
Turistička zajednica općine Hrv. Kostajnica

Ul. Tekijska 4, 44430 Hrvatska Kostajnica

tel. ++385(0)44 851 800

fax. ++385(0)44 851 800

tzg-hrvatska-kostajnica@sk.tel.hr

RAZGOVOR

- Koja Vam je ideja za izlet simpatična i zašto?
- Kakvu opremu trebate imati za odlazak na rafting, skijanje ili u toplice?

Razgovarajte s organizatorom izleta (telefonom) i rezervirajte smještaj.

Upotrijebite sljedeća pitanja:

Imate li slobodan apartman za dvije (tri, četiri) osobe?

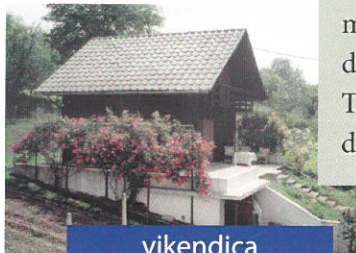
Koliko košta noćenje u apartmanu (sobi)?

Možemo li rezervirati apartman (sobu) od ... (datum) do ... (datum) na ime ...?

VIKEND NA SELU

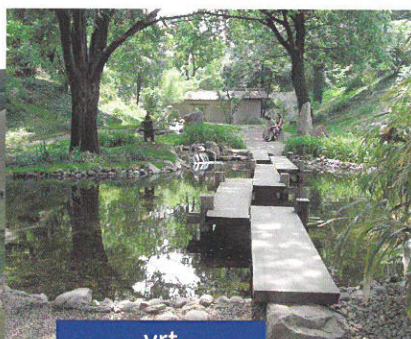
Tanja i Marin su brat i sestra. Marin radi, a Tanja je studentica. Često idu za vikend na selo, u vikendicu blizu Delnica. Selo je maleno i mirno. Vikendica je lijepa i ima vrt. Polja oko vikendice su velika i zelena. U blizini živi susjed Ivan. Tanja i Marin ponekad zovu prijatelje u vikendicu. Tamo ima dovoljno mjesta. Sobe su velike i lijepe.

vikendica
Kakva je vikendica?

selo
Kakvo je selo?

vrt
Kakav je vrt?

susjed
Kakav je susjed?

polja
Kakva su polja?

soba
Kakve su sobe?

prijatelji
Kakvi su prijatelji?

GRAMATIKA

PONOVIMO

AKUZATIV

Koga čekate? Što čekate? Kamo idete?

PRIMJERI *Vikendica ima vrt.* IZRAVNI OBJEKT
Idu za vikend na selo. VRIJEME, CILJ (SMJER)

IDEMO SVI U NAŠU VIKENDICU!

(Na telefonu.)

Martina: Bog, Tanja!

Tanja: Bog, Martina!
Telepatija! Baš sam maloprije mislila na tebe. Kako si?

Martina: Tako-tako. Nisam danas mogla doći na predavanje. Išla sam s Danijelom k doktoru. Možeš li mi donijeti bilježnicu?

Tanja: Naravno, nema problema... Marin i ja smo te htjeli nešto pitati. Idemo za vikend u Gorski kotar u svoju vikendicu. Hoćete li ti, Josip i Danijela ići s nama? Možemo se odmarati, pripremiti roštilj, šetati, udisati svjež zrak. Imamo i malen vrt, raj za vašu djevojčicu.

Martina: Krasno! Nisam već sto godina nigdje bila! Samo ne znam hoće li Josip moći ići, često radi i subotom. Pitat ću ga večeras.

Tanja: Morate doći! Vikendica je divna. Sagradio ju je naš pradjed. Dnevna soba ima velik kamin, spavaće sobe imaju malene balkone s pogledom na predivnu zelenu dolinu. U daljini je šuma... Pravi raj!

Martina: Malo se bojim doći u hladnu kuću. Danijela je još mala.

Tanja: Marin će zvati našeg prvog susjeda, gospodina Ivana. On će ujutro zapaliti vatru u kaminu. Navečer će biti toplo.

Martina: Izvrsno. Ne moramo se brinuti. Vidimo se sutra na faksu?

Tanja: Vidimo se. Donijet ću ti tu bilježnicu. Bog!

Martina: Bog! Hvala ti na pozivu!

Odgovorite na pitanja.

- Tko je zvao Tanju?
- Zašto?
- Kakvu ideju ima Tanja?
- Gdje je vikendica?
- Kakva je vikendica?
- Tko je sagradio vikendicu?
- Što će prijatelji raditi za vikend?
- Zašto Josip možda neće moći doći?
- Čega se Martina boji?
- Tko je gospodin Ivan?

PRIMJERI Kakvu vikendicu imaju Tanja i Marin? Oni imaju lijepu vikendicu.
 Kakav vrt imaju Tanja i Marin? Oni imaju zelen vrt.
 Kakvog susjeda imaju? Imaju dobrog i simpatičnog susjeda.
 U kakvo selo idu prijatelji? Oni idu u maleno selo.
 Kakve prijatelje imaju Tanja i Marin? Imaju drage prijatelje.
 Kakve sobe imaju? Imaju velike sobe.
 Kakva polja vidimo s prozora? Vidimo zelena polja.

	jd	mn	
mr	-og/-eg* -o/-i	za živo za neživo	-e
žr	-u		-e
sr	-o/-e		-a

*Nastavak -eg dolazi nakon palatala: č, ć, dž, đ, j, lj, nj, š, ž, št, žd (r, c).

► U muškom rodu jednine treba razlikovati živo i neživo.

šalje: josip.jurjevic@yahoo.com

prima: marin1977@gmail.com

Bog, Marine!

Hvala Tanji i tebi na pozivu za vikend! Veselimo se što ćemo doći! Molim te, napiši mi kako možemo naći vašu vikendicu. Ne poznajemo baš dobro Gorski kotar.

Hvala! Puno pozdrava do subote!

Josip

šalje: marin1977@gmail.com

prima: josip.jurjevic@yahoo.com

Bog, Josipe!

Drago mi je što ćete doći k nama. Evo kako ćete naći našu vikendicu: vozite se autocestom Zagreb – Rijeka, iziđete kod Ogulina. Vozite ravno. Kad prođete Ogulin, skrenete s glavne ceste desno i uđete u naše selo. Opet vozite ravno. Naša kuća je zadnja kuća lijevo. Ako nas slučajno ne nađete, nazovite pa ću doći po vas!

Čim dođete, zapalit ćemo vatru za roštilj.

Puno pozdrava tebi i curama!

Marin

Zaokružite T ako je tvrdnja točna ili N ako je netočna.

Josip zahvaljuje Tanji i Marinu na pozivu.	T – N
Josip dobro poznaje Gorski kotar.	T – N
Marinova i Tanjina vikendica je blizu Ogulina.	T – N
Josip će doći u vikendicu u subotu.	T – N
Marinova i Tanjina vikendica je na selu.	T – N

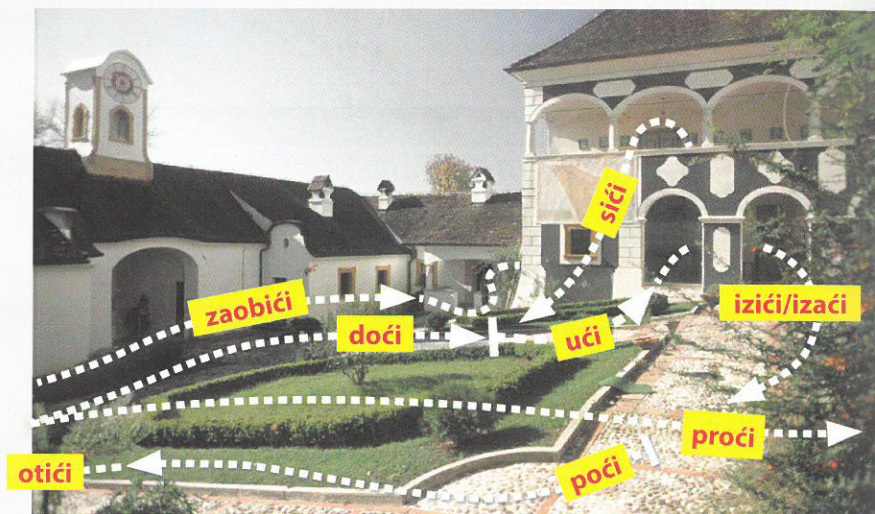

PRIMJERI Čim dođete, zapalit ćemo vatru za roštilj.
Kad prođete Ogulin, skrenete desno.

glagol **doći**

ja dođem	mi dođemo
ti dođeš	vi/Vi dođete
on, ona, ono dođe	oni, one, ona dođu

Drugi glagoli kao doći: otići, ući, prići, izaći/izići, naći, obići, proći...

➔ Prezent tih glagola upotrebljava se u složenim rečenicama (to jest u zavisnoj rečenici uz veznike kad, ako, čim).

PONOVIMO ići: idem, ideš, ide, idemo, idete, idu

➔ otići – otiđem, otiđeš...
ali i: odem, odeš, ode, odemo, odete, odu
(Samo glagol otići konjugira se na dva načina.)

perfekt: doći – došao sam, idem – išao sam, otići – otišao sam,
naći – našao sam...

Kolokacije i frazemi s riječima praznik, blagdan, vikend, pauza, odmor, predah

godišnji
zasluženi
poslijepodnevni
školski
aktivan

odmor

praznik za oči

školski
zimski
proljetni
ljetni

praznici

produženi
kišni
sunčani

vikend

na selu
u planinama
na moru

blagdan

radna subota

**predah
pauza**

za ručak
za kavu

LJETOVANJE NA MORU

ZA	PROTIV
<ul style="list-style-type: none"> • kupanje i plivanje • primorska mjesta su živa • šetnje uz more • na moru je toplo • možete udisati morski zrak 	<ul style="list-style-type: none"> • gužva na plažama • velike vrućine • visoke cijene

LJETOVANJE U PLANINAMA

ZA	PROTIV
<ul style="list-style-type: none"> • planinarenje • mir i tišina • planinski zrak 	<ul style="list-style-type: none"> • može biti jako hladno čak i ljeti • nema puno raznih sadržaja

GRAMATIKA

PREZENT

1. GLAGOLI -ati > -am

(-ati > -am, -aš, -a, -amo, -ate, -aju)

PRIMJERI Vikendica ima vrt. Tanja i Marin gledaju televiziju.

glagol imati	
ja imam	mi imamo
ti imaš	vi/Vi imate
on, ona, ono ima	oni, one, ona imaju

Drugi glagoli vrste **-ati > -am**:
imati, nemati, gledati, pričati, pjevati, čitati, čekati, poklanjati...

RAZGOVOR

• Što vi imate? Što nemate? Što čitate? Što gledate? Koga čekate? Što pjevate?

2. GLAGOLI -iti i -jeti > -im

(-iti i -jeti > -im, -iš, -i, -imo, -ite, -e)

PRIMJERI Marin radi. U blizini živi susjed Ivan.

a) glagol **raditi**

ja radim	mi radimo
ti radiš	vi/Vi radite
on, ona, ono radi	oni, one, ona rade

b) glagol **živjeti**

ja živim	mi živimo
ti živiš	vi/Vi živite
on, ona, ono živi	oni, one, ona žive

Drugi glagoli vrsta **-iti, -jeti > -im**:
raditi, dolaziti, odlaziti, čistiti, misliti, kasniti, živjeti, voljeti, željeti, letjeti...

RAZGOVOR

• Gdje živite? S kim radite? Što volite? Odakle dolazite?

3. GLAGOLI -ovati/-evati/-ivati > -ujem

(-ovati/-evati/-ivati > -ujem, -uješ, -uje, -ujemo, -ujete, -uju)

PRIMJERI Martina vjeruje Tanji. One stanuju u centru.

glagol **vjerovati**

ja vjerujem	mi vjerujemo
ti vjeruješ	vi/Vi vjerujete
on, ona, ono vjeruje	oni, one, ona vjeruju

Drugi glagoli vrsta **-ovati / -evati / -ivati > -ujem**:
vjerovati, stanovati, kupovati, zimovati, ljetovati, prijateljevati, potpisivati...

RAZGOVOR

• Gdje stanujete? Komu vjerujete? Gdje zimujete? Gdje ljetujete? S kim prijateljujete?

4. GLAGOLI -ati > -em i -ati > -jem

1) -ati > -em, -eš, -e, -emo, -ete, -u

PRIMJER Marin se penje na brdo.

glagol penjati se	
ja se penjem	mi se penjemo
ti se penješ	vi/Vi se penjete
on, ona, ono se penje	oni, one, ona se penju

Drugi glagoli vrste **-ati > -em:**
penjati se, brijati (se), kašljati, ustajati, trajati...

RAZGOVOR

- Kad obično ustajete? Koliko traju vaše jutarnje aktivnosti?
Čemu se često smijete?

2) -ati > -jem, -ješ, -je, -jemo, -jete, -ju (s > š, z > ž, h > š, t > ć, g > ž, c > č, k > č)

PRIMJER Martina piše Tanji.

pisati > pišem	s + j = š	polagati > polažem	g + j = ž
vezati > vežem	z + j = ž	micati > mičem	c + j = č
puhati > pušem	h + j = š	vikati > vičem	k + j = č
kretati > krećem	t + j = ć		

glagol pisati	
ja pišem	mi pišemo
ti pišeš	vi/Vi pišete
on, ona, ono piše	oni, one, ona pišu

Drugi glagoli vrste **-ati > -jem:**
pisati, brisati (se), sretati, lagati, plakati, rezati, kazati, vikati...

RAZGOVOR

- Komu pišete mejlove? Komu pišete poruke? Koga često srećete?

AKUZATIV POKAZNIH ZAMJENICA

PRIMJER Tu krasnu kućicu sagradio je naš pradjed.

Hvala ti za **taj** izvrсни plan!

Možemo računati na **tog** susjeda.

	NOMINATIV	AKUZATIV
jd	mr ovaj, taj, onaj	mr (neživo) ovaj, taj, onaj mr (živo) ovog, tog, onog
	žr ova, ta, ona	žr ovu, tu, onu
	sr ovo, to, ono	sr ovo, to, ono
mn	mr ovi, ti, oni	mr ove, te, one
	žr ove, te, one	žr ove, te, one
	sr ova, ta, ona	sr ova, ta, ona

ŠTO ĆEMO JESTI?

Tanja i Martina se dogovaraju što će jesti na izletu.

Tanja: Možemo kupiti rajčice i paprike za salatu, a na roštilju ću ispeći naše domaće tikvice i patlidžane. Povrće na žaru je izvrsno!

Martina: Da, samo muž i ja ne možemo bez mesa. Kad ne jedemo meso, gladni smo i nemamo energije. I naša curica voli jesti meso. Možemo li uz vaše tikvice i patlidžane ispeći i meso? Možda piletinu ili kobasice?

Tanja: Naravno, možemo ispeći i meso. A poslije Marin može ispeći kukuruz. To svi prijatelji vole i sigurno će uživati.

Martina: U redu! Idemo sada u trgovinu po stvari!

Zaokružite T ako je tvrdnja točna ili N ako je netočna.

Tanja želi kupiti povrće za roštilj.	T – N
Martina želi jesti samo povrće na roštilju.	T – N
Oni će kupiti stvari u trgovini.	T – N
Marin će peći kukuruz za prijatelje.	T – N

PONOVIMO AKUZATIV Po koga/što ideš?

PRIMJER Idemo u trgovinu po stvari. RAZLOG KRETANJA

PRIMJERI Na roštilju ću ispeći naše tikvice i patlidžane. Svi prijatelji vole njegov specijalitet.

		jd		
		mr	žr	sr
živo	neživo			
mojeg	moj	moju	moje	
tvojeg	tvoj	tvoju	tvoje	
njegovog	njegov	njegovu	njegovo	
njezinog	njezin	njezinu	njezino	
našeg	naš	našu	naše	
vašeg	vaš	vašu	vaše	
njihovog	njihov	njihovu	njihovo	

		mn	
		mr i žr	sr
		moje	moja
		tvoje	tvoja
		njegove	njegova
		njezine	njezina
		naše	naša
		vaše	vaša
		njihove	njihova

Martina: Moram uzeti Josipove, Danijeline i svoje stvari! Spakirala sam svoju i njezinu odjeću. Trebam još spakirati svoje i njezine cipele. Uzeti svoje knjige i njezine igračke! Nemam više vremena pakirati Josipovu odjeću. Reći ću mu da sam spakira svoje stvari.

Odgovorite na pitanja.

- Tko se pakira?
- Čije stvari pakira?

POVRATNO-POSVOJNA ZAMJENICA

PRIMJER Martina je donijela svoju i njezinu odjeću.

- Martininu → svoju
- Danijelinu → njezinu

Ja imam **svoju** olovku.
 Ti imaš **svoju** olovku.
 On ima **svoju** olovku.
 On ima **njegovu** olovku.
 Ona ima **svoju** olovku.
 Ona ima **njezinu** olovku.
 Mi imamo **svoju** olovku.
 Vi imate **svoju** olovku.
 Oni imaju **svoju** olovku.
 Oni imaju **njihovu** olovku.
 One imaju **svoju** olovku.
 One imaju **njihovu** olovku.

NE: Ja imam *moju* olovku.
NE: Ti imaš *tvoju* olovku.
 On ima tuđu olovku!
 Ona ima tuđu olovku!
NE: Mi imamo *našu* olovku.
NE: Vi imate *vašu* olovku.

Oni imaju tuđu olovku!
 One imaju tuđu olovku!

→ **NE:** Ovo je *svoj auto.

		jd		mn	
		mr	žr	sr	sr
živo	neživo	svojeg	svoju	svoje	svoja
		svoj	svoje	svoje	svoja

Povratno-posvojnu zamjenicu ne upotrebljavamo u nominativu ni izvan rečenice.

PRIMJER Martina se brine za malu Danijelu.

glagol **brinuti se**

ja se brinem

ti se brineš

on, ona, ono se brine

mi se brinemo

vi/Vi se brinete

oni, one, ona se brinu

-(n)uti > -(n)em, -(n)eš, -(n)e, -(n)emo, -(n)ete, -(n)u

Drugi glagoli vrste -(n)uti > -(n)em:

maknuti, gurnuti, tonuti, taknuti, viknuti...

RAZGOVOR

- Za koga ili što se brinete?
- Kako se brinete? (Na primjer, hranite psa, vodite ga u šetnju, vodite ga k veterinaru na cijepljenje...)

KAD NAŠ BROD PLOVI, PLOVI

Kad naš brod plo-vi, plo-vi i ri-bu lo - vi na jar - bo -
 li - ma sto - ji - mo mi. A da smo de - čki, de - čki svi to zna - ju
 ri - ba ri - ba - ri kad uz gi - ta - re pje - va - mo mi, a - da smo mi.

Kad naš brod plovi, plovi i ribu lovi,
 Na jarbolima stojimo mi.
 Kad naš brod plovi, plovi i ribu lovi,
 Na jarbolima stojimo mi.

A da smo dečki, dečki, svi to znaju, riba, ribari,
 Kad uz gitare pjevamo mi.
 A da smo dečki, dečki, svi to znaju, riba, ribari,
 Kad uz gitare pjevamo mi.

Kad naš brod tone, tone, a zvona zvone,
 Na jarbolima stojimo mi.
 Kad naš brod tone, tone, a zvona zvone,
 Na jarbolima stojimo mi.

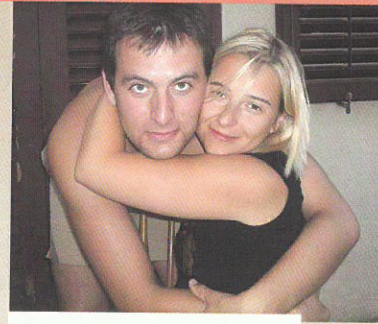
A da smo dečki, dečki, svi to znaju, riba, ribari,
 Kad uz gitare pjevamo mi.
 A da smo dečki, dečki, svi to znaju, riba, ribari,
 Kad uz gitare pjevamo mi.

ŠTO JE ZA VAS SREĆA?

Imam divno dijete, izvrsnog muža, dobre prijatelje, studiram ono što želim. To je moja sreća.

Za nas je sreća vidati se svaki dan.

Za mene je sreća biti zdrav, imati dobar posao i putovati.

Sreća? Što je to? Nekad si sretan, nekad nisi. Za mene je sreća što imam dobre prijatelje. Starci su OK, ne zezaju previše. Sretan sam kad vozim bicikl. E, da, i muzika mi je jako važna.

Za mene je sreća biti slobodan. Živjeti kako ja hoću. Prije mi je bilo važno postati slavan. Sada ne, imam sve što trebam.

Za mene je sreća čitati, upoznavati ljude, planinariti, zabavljati se, zaljubiti se, zarađivati... Ima mnogo stvari zbog kojih sam sretan.

Imam unuke. Oni su moja najveća sreća. Čovjek mora imati svoje unutarnje zadovoljstvo i mir, onda je sretan.

RAZGOVOR

- Koja osoba razmišlja slično vama?
- Što je za vas sreća?
- Što je za vas bila sreća prije pet, deset godina?

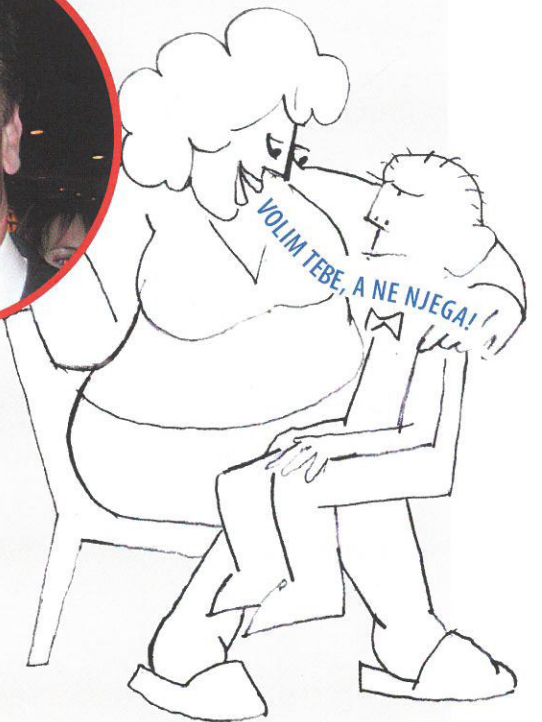
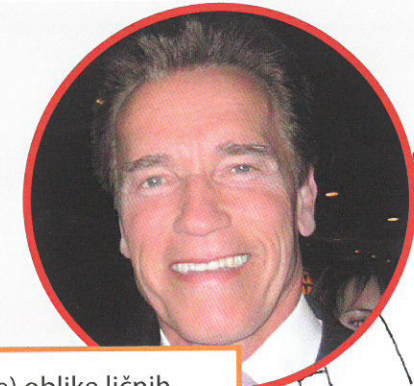

Sreća je kad si sretan.

AKUZATIV LIČNIH ZAMJENICA

PONOVIMO GRAMATIKA

N	A	N	A
ja	→ mene, me	mi	→ nas
ti	→ tebe, te	vi	→ vas
on, ono	→ njega, ga	oni, one, ona	→ njih, ih
ona	→ nju, je/ju		

Duge (naglašene) oblike ličnih zamjenica upotrebljavamo:

- iza prijedloga (Dar je za **tebe**.)
- na prvom mjestu u rečenici (Tebe volim.)
- kao kratak odgovor na pitanje (Koga čekaš? – Tebe.)
- kad izražavaju isticanje (Čekam njega cijeli dan!)
- kad izražavaju suprotstavljanje (Volim tebe, a ne njega!)

Kratke (nenaglašene) oblike upotrebljavamo na drugom mjestu u rečenici.

Na prvom mjestu može biti:

- riječ (Čekam te pred fakultetom.)
- akcenatska cjelina (Čekat ću te pred fakultetom.)

Kratki oblik je mijenja se u **ju** kada iza njega slijedi oblik pomoćnog glagola *je*.

- ➔ NE: On je je volio.
- ➔ DA: On **ju** je volio.

ODLAZAK U GOSTE

Mnogi Hrvati jako vole primati posjete. Zato često zovu prijatelje i poznanike u svoj dom. Kada imaju goste, ljudi se trude ugostiti ih što bolje i nude im sve najbolje što imaju i što su pripremili. Obično nude puno jela i pića.

Gosti obično dolaze oko 15 minuta poslije vremena kad su pozvani. Kad idemo u goste, osobito kad u neku kuću dolazimo prvi put, pristojno je donijeti neki mali dar kao znak pažnje. U dnevne posjete obično se nose čokolada i kava, a navečer (kad smo pozvani na večeru) cvijeće i piće, najčešće vino. Kad idemo u posjet obitelji s djecom, običaj je donijeti neku sitnicu za djecu. Kad nas domaćini nude jelom i pićem, nije pristojno odmah puno jesti i piti, nego trebamo pričekati da nas ponude više puta (barem dva puta). Nije pristojno odbiti jelo i piće da se domaćini ne uvrijede ili ražaloste. Nepristojno je i prebrzo otići kući. Kad krenu kući, gosti imaju običaj još dugo razgovarati u hodniku i na vratima.

Zaokružite T ako je tvrdnja točna ili N ako je netočna.

Mnogi ljudi u Hrvatskoj vole pozivati goste kući.

T - N

Domaćini se ne trude oko gostiju.

T - N

U redu je zakasniti u goste 15 minuta.

T - N

Gosti ne nose domaćinima nikakve poklone.

T - N

Običaj je donijeti djeci slatkiše.

T - N

Gosti često dugo ostanu.

T - N

Domaćini obično nude puno jela i pića.

T - N

RAZGOVOR

- Kakvi su običaji u vašoj zemlji kad idete u goste?
- Kakve poklone nosite? Kako se odijevate? U koje vrijeme idete u posjet? Koliko dugo ostanete u posjetu? Izuvate li cipele kad ste u posjetu?
- Što je pristojno, a što nepristojno ponašanje u gostima u vašoj zemlji?

JEZIK U RAZLIČITIM SITUACIJAMA

DAVANJE I PRIMANJE POKLONA

Izvolite!

Hvala!

Hvala Vam! Zaista niste trebali ništa donijeti.

Hvala još jednom, cvijeće je zaista prekrasno.

Poklon je jako lijep! Hvala!

Nema na čemu.

To je sitnica.

ISPRIČAVANJE ZBOG KAŠNJENJA

Oprostite što kasnimo.

Bila je velika gužva u gradu, oprostite.

(telefonom) Oprostite što kasnimo, sad ćemo tek krenuti, možete početi bez nas.

Sve je u redu.

NAJAVLJIVANJE ODLASKA KUĆI

Zar je već toliko sati?!

Kasno je, moramo ići kući.

Oprostite, dugo smo se zadržali.

Nažalost, sad moramo otići.

Još malo pa moramo ići.

Zar već idete?!

Kamo se žurite, ostanite još malo.

Sjednite, tek ste došli.

Nemojte još ići, još je rano.

RAZGOVOR

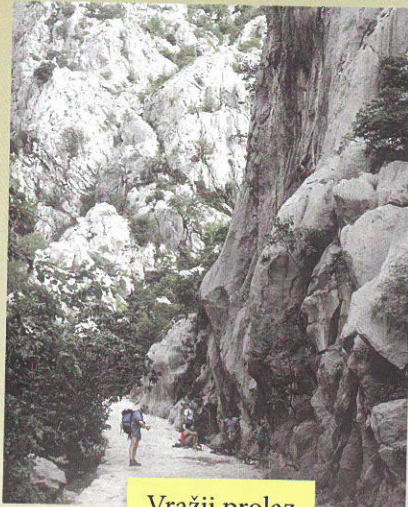

- Što kažete domaćinima kad zakasnite u posjet?

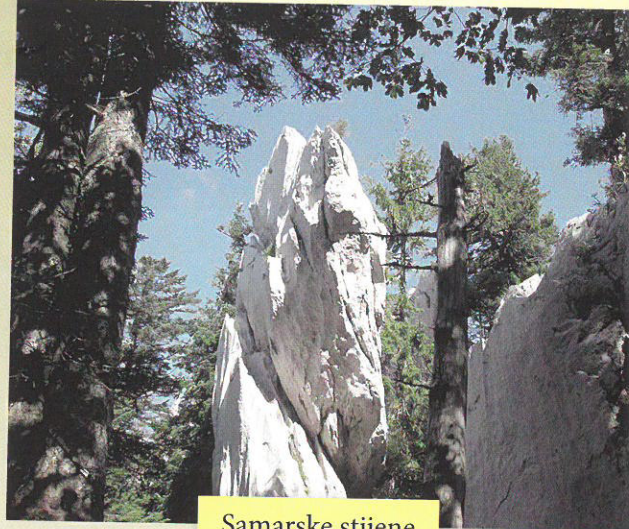

GORSKI KOTAR

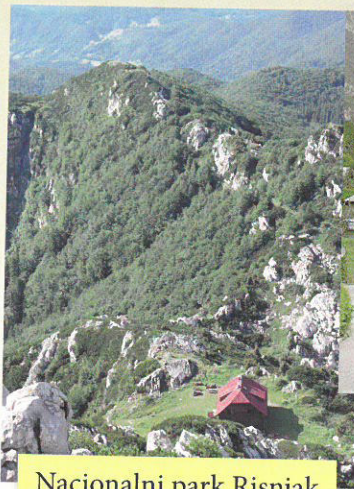
Gorski kotar je regija između središnje Hrvatske i Kvarnera. Šume čine 63 posto površine. To je atraktivna planinska regija, zeleno srce Hrvatske (planine, brda, rijeke, kanjoni, jezera, nacionalni park Risnjak). Ljudi se bave šumarstvom, seoskim turizmom i drugim. Gradići u Gorskom kotaru (Delnice, Čabar, Vrbovsko i drugi) imaju malo stanovnika. Najveće su Delnice (7 tisuća stanovnika).

Vražji prolaz

Samarske stijene

Nacionalni park Risnjak

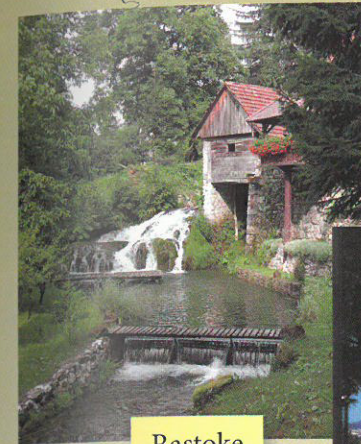

Delnice

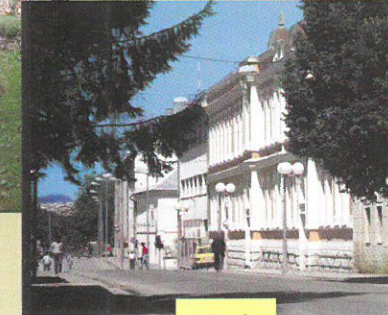

Skijalište Bjelolasica

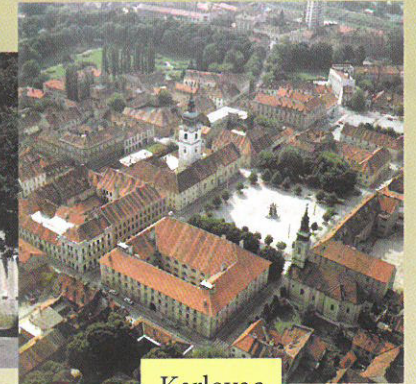
KORDUN

Rastoke

Sisak

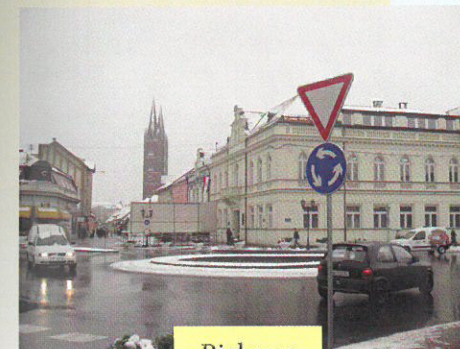

Karlovac

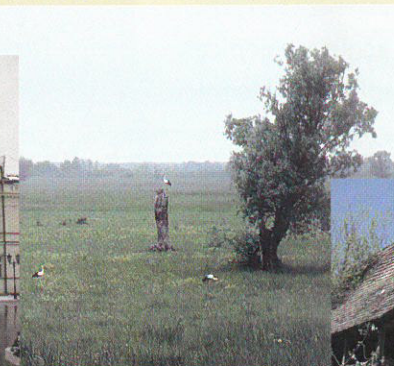
Kordun je regija između rijeke Korane, Mrežnice i Kupe, naselja Gline i granice s Bosnom. U središtu Korduna je Petrova gora. Jedini grad je Slunj, a čitava regija gravitira prema Karlovcu. Kordun je jako stradao za vrijeme Domovinskog rata.

MOSLAVINA

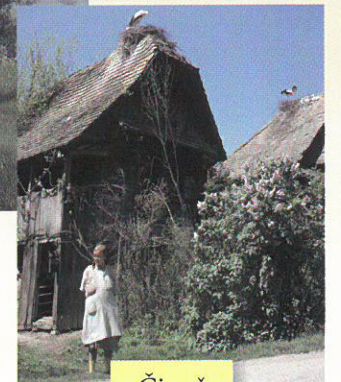
Moslavina se nalazi između zagrebačke regije (na zapadu) i zapadne Slavonije (na istoku). Gradovi su Sisak, Bjelovar, Petrinja, Kutina, Novska i drugi. Razvijeni su industrija, obrti, vinogradarstvo i ratarstvo.

Bjelovar

Lonjsko polje

Čigoč

- Jeste li posjetili ove hrvatske regije?
- Gdje ste bili i što ste vidjeli?

KVALITETA ŽIVOTA

Razgovarati ćemo:

- ➔ o kvaliteti života, radu i odmoru
- ➔ o novcu
- ➔ o hrvatskim običajima pijačice kave i druženja uz kavu
- ➔ o problemima u životu i na poslu
- ➔ o polutoku Istri

Ponoviti ćemo:

- ➔ funkcije lokativa
- ➔ lokativ imenica
- ➔ lokativ ličnih zamjenica
- ➔ kako napisati razglednicu

Učit ćemo:

- ➔ lokativ posvojnih i pokaznih zamjenica i pridjeva
- ➔ lokativ povratno-posvojne zamjenice
- ➔ kolokacije i frazeme s riječima *crn* i *bijel*
- ➔ izražavanje mišljenja

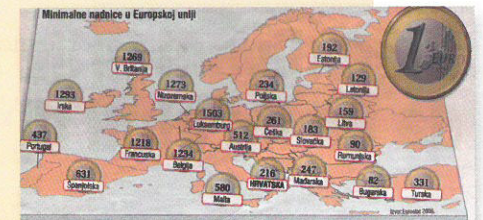
Prema kvaliteti života na popisu magazina *International Living* Hrvatska je na 16. mjestu. Na prvom mjestu je Francuska.

Na listu mogu doći sve zemlje svijeta, a ove godine broj zemalja je 193. Postoji devet kriterija prema kojima se određuje indeks kvalitete života u nekoj zemlji: troškovi života, kultura i slobodno vrijeme, ekonomija, okoliš, sloboda, zdravlje, infrastruktura, sigurnost i rizik te klima. Hrvatska

je službeno na šesnaestom mjestu, zajedno s Finskom, Maltom, Lichtensteinom, Portugalom i Monakom. U odnosu na zemlje bivše Jugoslavije Hrvatska zauzima najbolje mjesto. Slovenija se nalazi na 32., BiH na 91. mjestu, a odmah iza Bosne na popisu je Srbija. U kategoriji slobode Hrvatska i Slovenija imaju maksimalan broj bodova, 100.

Prvih pet zemalja na listi su, nakon Francuske, Australija, Nizozemska, Novi Zeland i Sjedinjene Američke Države. U odnosu na vodeću zemlju, Francusku, Hrvatska je lošija u zdravstvu, ekonomiji i brizi za okoliš.

(izvor: Zg News)

NOVO ISTRAŽIVANJE Minimalac u Luksemburgu 18 je puta veći nego u Bugarskoj

Hrvati rade dulje nego građani EU

Evropljani odlaze u mirovinu sa 60,8 godina, a najmlađi novi umirovljenici su Slovenci

STUJAN DE PRATO I JERICA GATŠIĆ: Najveća nadnica kreće se od triine prosječne mjesečne bruto plaće u Slovačkoj (i SAD-u) do polovice niže prosječne plaće u Irskoj i Luksemburgu. U Sloveniji je minimalac oko 45 posto prosječne, a prima ga samo čita posto zaposlenika. Najveće su i jednino na poslu lani provodili Grci - 42,7, a najmanje Danci (35,5). Sa skraćenim radnim

U 1999. godine prosječna doba novih umirovljenika bila je 62,1 godina, što je duže nego u Europi. Hrvatska i Turska će tek ove jeseni biti uključeni u istraživanje Eurostatom, ali već je javno otkriveno da je Hrvatska među

stanovništva od 55 do 64 godine. Na evropskoj je listi sada samo 42,2 posto. Razlike su velike - od samo 27 posto u Poljskoj, preko 31

Najveća nadnica u EU čak je 18 puta veća u Luksemburgu - gdje je s 1503 eura bruto mjesečno, najviše - nego u Bugarskoj, gdje je najniža,

Zaokružite T ako je tvrdnja točna ili N ako je netočna.

- Prema kvaliteti života Hrvatska je na 16. mjestu. T - N
- Na listi ima ukupno 150 zemalja. T - N
- Na prvom mjestu je Njemačka. T - N
- Hrvatska i Slovenija imaju sve bodove u kategoriji slobode. T - N
- Hrvatska ima lošiju ekonomiju nego Francuska. T - N

Razgovor

- Komentirajte članak o kvaliteti života u Hrvatskoj. Slažete li se s člankom?
- Kakva je kvaliteta života u vašoj zemlji?
- Što je u vašoj zemlji dobro, a što loše za kvalitetu života?
- Kakva je kvaliteta života u vašoj zemlji u odnosu na Hrvatsku?

Zaokružite T ako je tvrdnja točna ili N ako je netočna.

- Sandra sad želi biti u Zagrebu. T - N
 Prolaznici nose toplu odjeću. T - N
 Grof je umro u moru. T - N
 Grofovo dijete također je poginulo u moru. T - N
 Hrvatski turizam počeo je u Opatiji. T - N

GRAMATIKA PONOVI MO

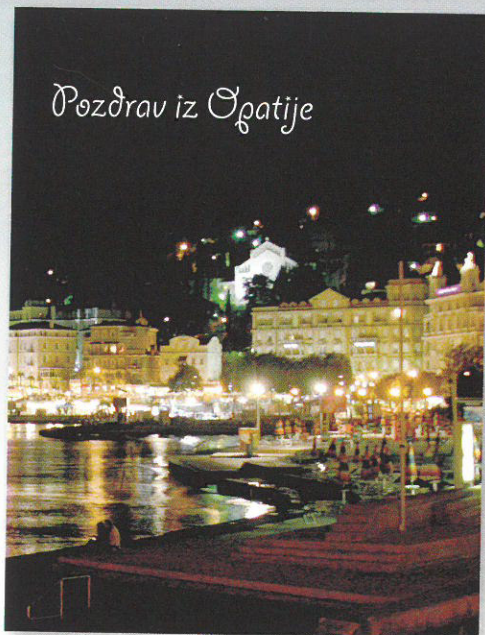
LOKATIV

O kome/čemu razgovaraju?
 Gdje provode vikend?
 Kada se grof utopio?

PRIMJERI Nećemo razgovarati o tome. TEMA
 Oni provode vikend u Istri. MJESTO
 Grof se utopio u 19. (devetnaestom) stoljeću. VRIJEME

RAZGOVOR

Sandra i Tom su oduševljeni Opatijom. Kupili su razglednice. Napisat će ih i poslati. Prvo pišu prijateljima.

Pozdrav iz Opatije

obitelj
 Babić
 Ul. P. Prenadovića 4
 52000 Pula

Dragi naši!
 Javljamo vam se iz Opatije.
 To je prekrasan turistički gradić blizu Rijeke.
 Vi ga sigurno znate. Čuli smo da ga zovu „hrvatska Nica“.
 Odmaramo se i uživamo.
 Šteta što niste s nama. Vole vas
 Sandra i Tom.

- Šaljete li razglednice?
- Volite li pisati razglednice?

Gdje su Sandra i Tom?

- Oni su u **sunčanoj** Opatiji. U kakvoj Opatiji? U sunčanoj.
 Oni su u **sunčanom** gradu. U kakvom gradu? U sunčanom.
 Oni su na **sunčanom** šetalištu. Na kakvom šetalištu? Na sunčanom.

Gdje ljudi žive?

- Ljudi žive u **lijepim** zemljama. U kakvim zemljama? U lijepim.
 Ljudi žive u **lijepim** gradovima. U kakvim gradovima? U lijepim.
 Ljudi žive u **lijepim** selima. U kakvim selima? U lijepim.

LOKATIV PRIDJEVA, POSVOJNIH ZAMJENICA I POVRATNO-POSVOJNE ZAMJENICE

GRAMATIKA

PRIMJERI Ljudi žive u **lijepim** gradovima.
 Razgovaramo o **mojem** mladiću.
 Pitali smo **svoje** studente što misle o tom problemu.

	jd	mn
mr	-om/-em	-im
sr	-om/-em	-im
žr	-oj	-im

*Nastavak -em dolazi nakon palatala: č, ć, dž, đ, j, lj, nj, š, ž, št, žd (r, c).

LOKATIV POKAZNIH ZAMJENICA

PRIMJERI Možemo uživati u **ovom** sunčanom vremenu.
 Vidi **ovu** ljepotu!

	jd	mn
mr	ovom, tom, onom	ovim, tim, onim
sr	ovom, tom, onom	ovim, tim, onim
žr	ovoj, toj, onoj	ovim tim, onim

IDEMO LI NA KAVU?

Nitko ne sumnja da je čovjek društveno biće. Dokaz za to je i poziv: „Idemo li na kavu?“ Ovu rečenicu čujemo na poslu, u školi, na ulici... Svugdje. *Kava* ne znači samo piće koje često šteti zdravlju i kvari san – crna kava, bijela kava, kava sa šlagom, kava s mlijekom... *Kava* znači razgovor, druženje, prijateljstvo. Šalica kave traje koliko i razgovor. Uz kavu ljudi otvaraju srce, sklapaju nove poslove, traže utjehu i prijateljstvo, otkrivaju ljubav. Šalica kave čuje mnogo priča. Šteta što ona ne može govoriti! Ljudi razgovaraju o lijepim i ružnim uspomjenama, o starim i novim ljubavima, o velikim i malim problemima, o neočekivanoj sreći, o propalim planovima... Političari uz kavu razgovaraju o važnim pitanjima, tinejdžeri o filmskim zvijezdama i popularnim pjevačima, roditelji o djeci, a studenti o teškim ispitima. Ljudi piju kavu s prijateljima, poznanicima i kolegama u malom kafiću ili u elegantnoj kavani, u velikom restoranu ili maloj kuhinji u vlastitom stanu. Kavu smo nekad kuhali u starinskoj džezvi, a sad je kuhamo u modernom aparatu. Ali razgovori uz kavu ostali su isti: povjerljivi i prijateljski.

RAZGOVOR

- Piju li ljudi u vašoj zemlji kavu?
- Kakvu kavu volite?
- Gdje pijete kavu? S kim?
- O čemu i o kome razgovarate uz kavu?

Razgovarajte – zamislite da ste...

- na kavi s prijateljem iz škole kojeg niste jako dugo vidjeli
- na kavi s prijateljem/prijateljicom koji/koja ima ljubavne probleme
- na kavi s prijateljicom nakon kupovine
- na kavi s prijateljem nakon nogometne utakmice

Crno na bijelom

Kolokacije i frazemi s riječima **crn** i **bijel**

CRN: crna kava, crno vino, crno grožđe, crni kruh, crna udovica, crni rižoto, crni čaj, crni papar...

BIJEL: bijela kava, bijelo vino, bijelo grožđe, bijeli kruh, bijeli luk, bijela riba, bijelo meso, bijeli papar...

crna ovca

bijela vrana

crna ovca
crne misli
crni petak
crni humor
crni vikend
crna zastava

bijela zastava
bijela vrana
bijela tehnika

raditi na crno

bijelo gledati

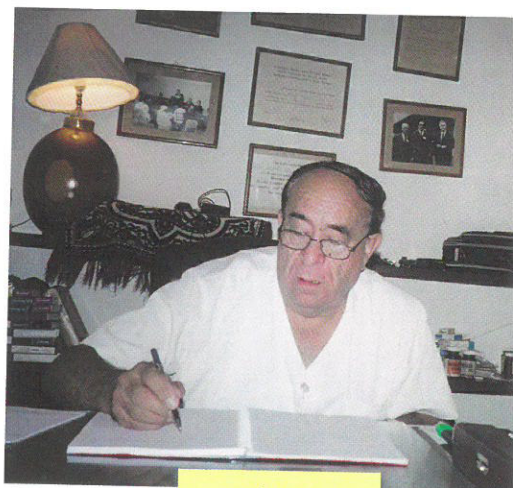

KOD PSIHIJATRA

- Psihijatar:** O čemu danas želite razgovarati?
Tvrtko: O poslu.
Psihijatar: O vašem poslu ili o vašem šefu?
Tvrtko: O šefu... ne, ne, o poslu. Sada više nisam siguran.
Psihijatar: Zadnji smo put razgovarali o vašoj ženi, prije toga o vašoj punici, prije toga o vašem djetetu, pa o vašim susjedima.
Tvrtko: Da, da, da. S njima je sad sve u redu. Sada je problem u mojem šefu.
Psihijatar: Slušam.
Tvrtko: On me mrzi.
Psihijatar: Kako to mislite?

Tvrtko

psihijatar

Nastavite dijalog!

- Tvrtko:**...
Psihijatar: ...
Tvrtko:...
Psihijatar: ...
Tvrtko:...
Psihijatar: ...

RAZGOVOR

- S kim razgovarate o svojim problemima?
- Kakve probleme ljudi mogu imati u životu?
- Kako vi rješavate probleme u životu?
- Ako radite, kakav je vaš odnos sa šefom?
- Kakvi su odnosi na poslu?
- Zna li što je to mobing?

LOKATIV LIČNIH ZAMJENICA

PRIMJER Razgovarali smo o tebi.

N		L	N		L
ja	→	o meni	mi	→	o nama
ti	→	o tebi	vi	→	o vama
on, ono	→	o njemu	oni, one, ona	→	o njima
ona	→	o njoj			

JEZIK U RAZLIČITIM SITUACIJAMA

IZRAŽAVANJE MIŠLJENJA

Po meni...	Gotovo sam siguran...
Za mene...	Vjerujem da...
Smatram da ...	Mislim da...
Siguran/sigurna sam da...	Čini mi se da...

RAZGOVOR

- Izrazite svoj stav, odnosno svoje mišljenje. Što mislite o...?

piercing

tetoviranje

bungie jumping

ekstremni sportovi

krzneni kaputi

ekscentrična odjeća, obuća i nakit

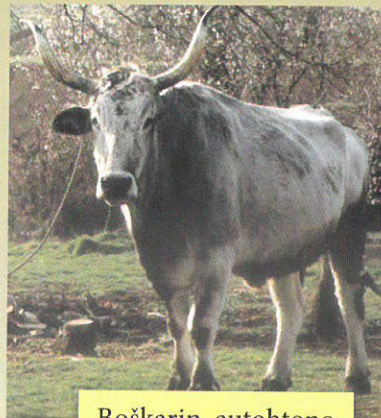
Istra je najzapadnija regija Republike Hrvatske i najveći hrvatski poluotok. Ima oko 200 000 stanovnika. Najveći grad je Pula, a administrativno središte je Pazin. Ljudi se bave turizmom, ekološkom poljoprivredom, vinogradarstvom, industrijom i drugim. Istra ima bogatu i dugu povijest te mnogo antičkih i glagoljičkih spomenika.

Istarska nošnja

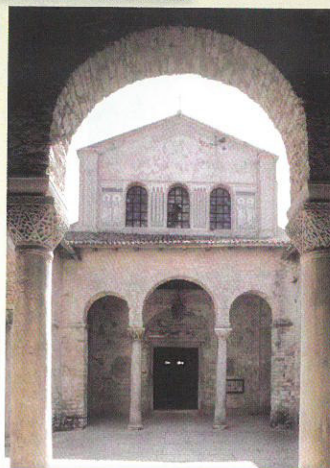
Amfiteatar u Puli

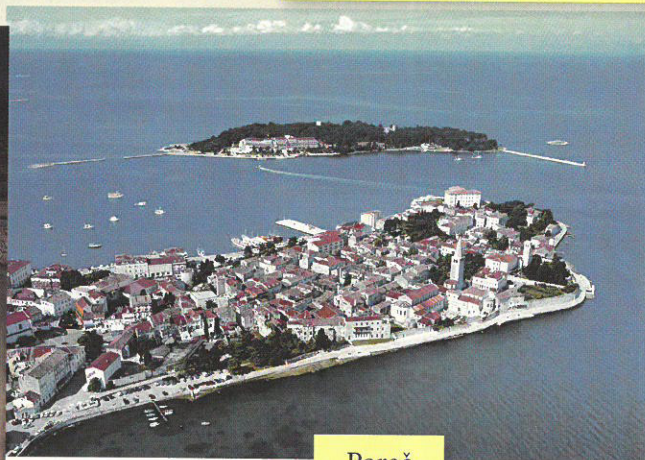
Boškarin, autohtono istarsko govedo

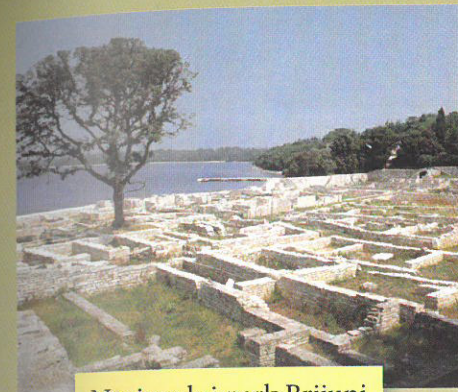
Misal po zakonu rimskoga dvora – prva hrvatska tiskana knjiga (na glagoljici, 1483.)

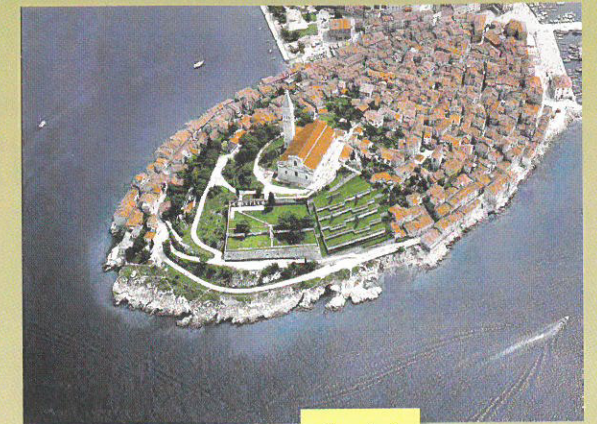
Poreč, Eufrazijeva bazilika

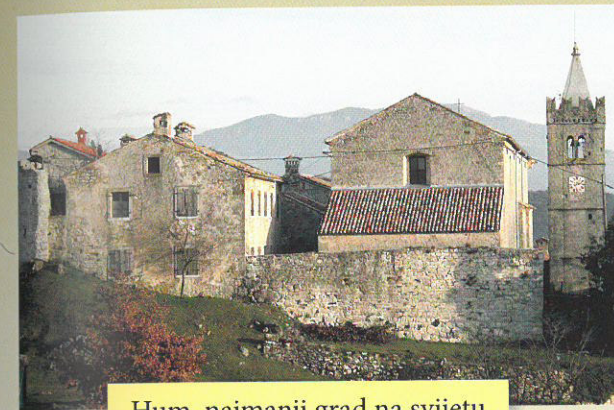
Poreč

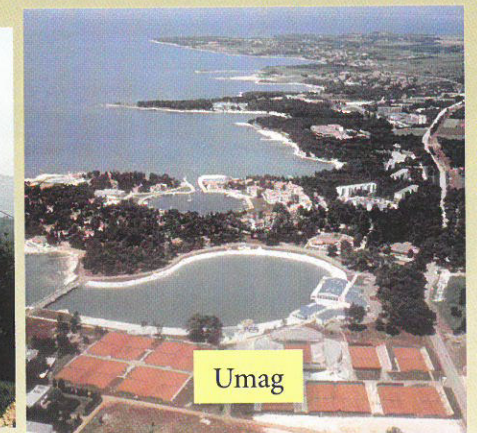
Nacionalni park Brijuni

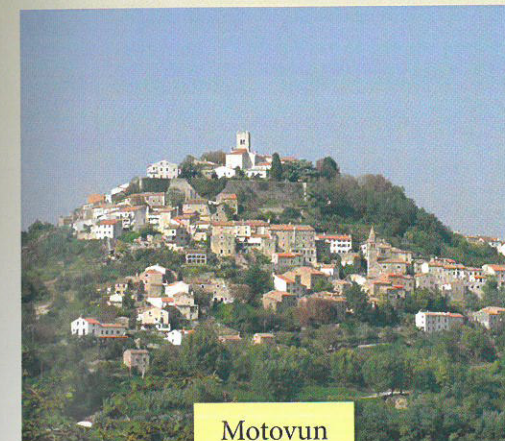
Rovinj

Hum, najmanji grad na svijetu

Umag

Motovun

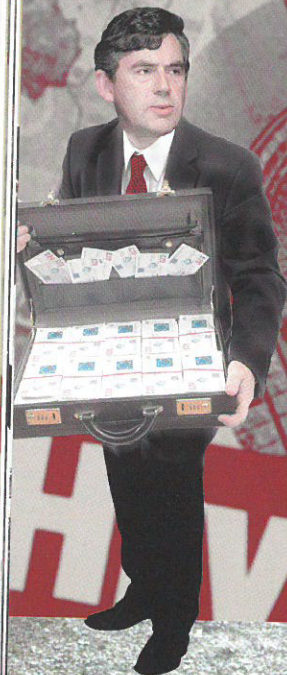
ATP-turnir u Umagu

- ❑ Jeste li posjetili ovu hrvatsku regiju?
- ❑ Gdje ste bili i što ste vidjeli?

PLANOVI, ŽELJE, MOGUĆNOSTI

Razgovarat ćemo:

- ➔ o volontiranju
- ➔ o planovima za ljeto
- ➔ o željama
- ➔ o kući iz snova
- ➔ o tome gdje žive Hrvati
- ➔ o mogućnostima
- ➔ o moći
- ➔ o Podravini i Međimurju

Učit ćemo:

- ➔ osnove glagolskog vida
- ➔ kondicional I.
- ➔ vokativ pridjeva i zamjenica
- ➔ kako izraziti slaganje i neslaganje
- ➔ kako argumentirati
- ➔ kolokacije i frazeme s riječi *kuća*

Ponovit ćemo:

- ➔ imperativ
- ➔ vokativ imenica

VOLONTIRANJE

Hrvatska matica iseljenika od 1992. godine organizira volonterski program *Eco heritage task force*. Mladi iz Hrvatske i svijeta rade na zaštiti okoliša, uređuju botaničke vrtove, trim-staze, stare povijesno-kulturne građevine i spomenike, igrališta, plaže itd. Mladi dolaze iz svih dijelova svijeta. Zajedno rade, idu na izlete, uče hrvatski jezik i tulumare. Vraćaju se kući sretni jer su napravili nešto korisno za zemlju svojih predaka. Dosad su bili uspješni projekti u Voćinu, Gornjem Brgatu kraj Dubrovnika, Skradinu, Daruvaru, Istri, na Plitvičkim jezerima, na otočiću Galovcu kraj Zadra, u Arboretumu kraj Dubrovnika, Motovunu, Zaostrogu, Stonu, Puli, Bakru, Crikvenici, Novom Vinodolskom, Hreljinu, u Kaštelima i na Bjelolasicima.

(Hrvatska matica iseljenika – projekti)

Odgovorite na pitanja.

- Tko organizira volonterski program *Eco heritage task force*?
- Što rade mladi ljudi na tom programu?
- Jesu li zadovoljni što sudjeluju?
- U kojim su mjestima radili volonteri?

- I. NESVRŠENI (IMPERFEKTIVNI) GLAGOLI:
Mladi iz domovine i iseljeničtva rade na zaštiti okoliša, uređuju botaničke vrtove...
raditi, uređivati, dolaziti, ići, učiti, vraćati se...

Nesvršenim glagolima izražava se RADNJA U PROCESU, u trajanju, tj. vršenje radnje.

- II. SVRŠENI (PERFEKTIVNI) GLAGOLI:
Vraćaju se kući sretni jer su napravili nešto korisno za zemlju svojih predaka.
napraviti, urediti, doći, naučiti, vratiti se...

Svršenim glagolima izražava se gotova, tj. izvršena radnja. Ta radnja ima REZULTAT i ne izražava procesualnost.

VIDSKI PAROVI

nesvršeni glagoli:	svršeni glagoli:
jesti	pojesti
piti	popiti
pisati	napisati
učiti	naučiti
kupovati	kupiti
davati	dati
uzimati	uzeti

RADNO LJETO

- Tanja:** Marine, htjela bih imati posebno, drugačije ljeto.
Marin: Da? Slušam te.
Tanja: Voljela bih upoznati puno ljudi, raditi nešto korisno za druge, ne misliti na ispite.
Marin: Nemoj mi reći da se ne bi željela odmarati i tulumariti.
Tanja: Naravno! Željela bih se i odmarati i tulumariti. Ali kad bih radila nešto drukčije, to bi bio odmor.
Marin: Draga sekice, što misliš o tome da malo volontiraš?
Tanja: To nije loša ideja. Gdje? Znaš li neku udругu?
Marin: To barem nije teško! Na internetu ćeš sigurno naći informacije.

Zaokružite T ako je tvrdnja točna, a N ako je netočna.

- Tanja želi ovo ljeto raditi nešto novo. T – N
 Tanji su dosadili odmor i tulumari. T – N
 Njoj se sviđa ideja o volontiranju. T – N

Volonterski centar Zagreb
 Volonterski centar Osijek
 Volonterski centar Split
 Volonterski centar Rijeka

Volonterski kampovi
 Međunarodna suradnja
 Edukacija volontera
 Etički kodeks volontera
 Zašto volontirati

ZAŠTO VOLONTIRATI?

- Linda:** Volontiram jer volim druženja i putovanja. Radim nešto korisno i imam jeftine praznike.
Sean: Kada tražim stalni posao u svojoj zemlji, trebam imati radno iskustvo. Zato ovo radim. Ali i zato što mogu upoznati različite ljude.
Ana: Sretna sam kada pomažem ljudima.
Hans: Kada teško radiš, bolje upoznaš sebe i više cijeniš život.
Gregory: Kada volontiram, uvijek naučim nešto novo. Učimo biti kooperativni umjesto kompetitivni.

RAZGOVOR

- Komentirajte riječi volontera.

PRIMJER Voljela bih upoznati puno ljudi.

1. ja bih volio/voljela	1. mi bismo voljeli/voljele
2. ti bi volio/voljela	2. vi biste voljeli/voljele
3. on bi volio	3. oni bi voljeli
ona bi voljela	one bi voljele
ono bi voljelo	ona bi voljela

RAZGOVOR

• Što biste vi voljeli raditi ovo ljeto?

KONDICIONAL BEZ LIČNE ZAMJENICE

1. radio/radila bih	1. radili/radile bismo
2. radio/radila bi	2. radili/radile biste
3. radio bi	3. radili bi
radila bi	radile bi
radilo bi	radila bi

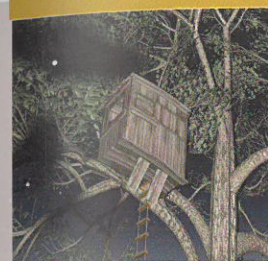
KONDICIONAL – POVRATNI GLAGOLI

s ličnim zamjenicama	bez ličnih zamjenica
1 2 3 4	1 2 3
ja bih se smijala	smijala bih se
ti bi se smijao	smijao bi se
on bi se smijao	smijao bi se

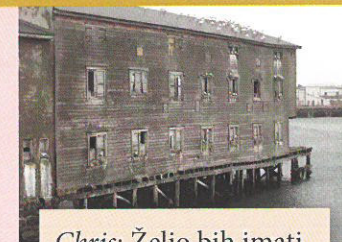
PONOVIMO Redoslijed enklitika (vidjeti tablicu u drugoj lekciji)

UPITNI KONDICIONAL

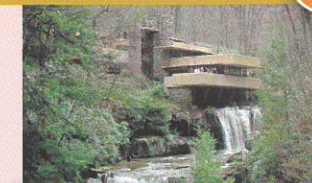
1. Bih li (ja) radio/radila?	1. Bismo li (mi) radili/radile?
2. Bi li (ti) radio/radila?	2. Biste li (vi) radili/radile?
3. Bi li (on) radio?	3. Bi li (oni) radili?
Bi li (ona) radila?	Bi li (one) radile?
Bi li (ono) radilo?	Bi li (ona) radila?

Elana: Moja kuća iz snova je kućica na stablu. Nema susjeda!

Chris: Želio bih imati drvenu kuću uz more i stan u Kopenhagenu blizu prijatelja.

Michie: Željela bih imati veliku kuću u prirodi. Imala bih četiri sobe, dvije kupao-nice, veliku terasu, kućnu pomoćnicu i dva psa.

Sachiko: Moja kuća iz snova je velik dvorac uz jezero. Ima engleski vrt i glavnog slugu koji se zove George.

Eriko: To bi trebala biti stara kuća. Imala bi oko 300 m², jacuzzi u velikom vrtu, saunu u kupaonici i komfornu kuhinju kraj vrta.

Ivan: Želim veliku kuću. S pet soba i kupaonicom u svakoj sobi. Trebala bi imati tenisko igralište i bazen za plivanje. Susjedi moraju biti daleko!

RAZGOVOR

Kakvu biste kuću vi željeli imati?

„MOJA KUĆICA – MOJA SLOBODICA“

Mnogi mladi ljudi u Hrvatskoj dugo žive s roditeljima. Razlog za to je ekonomski: živjeti s roditeljima jeftinije je. Često dvije ili tri generacije žive zajedno u istom stanu ili kući. Hrvati češće kupuju stanove nego kuće zato što su kuće skupe i teško ih je održavati. Uglavnom ne vole biti podstanari. Unajmljuju stanove samo dok ne kupe svoj stan.

RAZGOVOR

- Gdje žive mladi ljudi u vašoj zemlji?
- Koliko dugo oni žive s roditeljima?
- Je li unajmljivanje stanova/kuća u vašoj zemlji često ili ljudi radije kupuju stanove/kuće?

Složna braća kuću grade

Kolokacije i frazemi s riječi **kuća**

kazališna
izdavačka
robna
javna
luda

kuća

osjećati se kao kod kuće
izbaciti iz kuće
čistiti ispred svoje kuće / svoga praga

ne gori kuća

PF press

Kod kuće je najljepše.
Svuda pođi, kući dođi.

Piši kući propalo je.
Nisu mu (joj, im...) svi kod kuće.

PRİČAONICA

JE LI BOLJE IMATI KUĆU ILI STAN?

KUĆA

ZA

- mnogo prostora
- vrt
- privatnost
- sloboda u uređivanju prostora
- ne čujemo susjede

PROTIV

- visoka cijena
- skupo održavanje
- velika odgovornost

STAN

ZA

- povoljna cijena
- lako održavanje

PROTIV

- malo prostora
- nema vrta
- bučni susjedi
- malo slobode u uređivanju prostora

U diskusiji upotrijebite neke od fraza sa sljedeće stranice.

JEZIK U RAZLIČITIM SITUACIJAMA

IZRAŽAVANJE SLAGANJA

Slažem se. Potpuno se slažem.
Tako je. / To je očito tako. / Točno tako.
Imaš/imate pravo. / Uistinu imate pravo.
I ja mislim/razmišljam tako.
Točno to i ja mislim.
Istina je. / Dobro kažete/kažeš. / Točno.

OBJAŠNJAVANJE I ARGUMENTIRANJE

Mogu vam dati jedan primjer.
Evo, na primjer...
Na primjer...
Zapravo,...
Bolje rečeno,...
Riječ je o sljedećem...
Radi se o sljedećem...
To znači da...
Ne samo... već...
To jest,...

IZRAŽAVANJE NESLAGANJA

Ne slažem se.
Ne mogu se složiti s Vama.
Ne bih se složila s Vama.
A, ne!
To je pogrešno.
Nemate pravo.
Ne dijelim Vaše mišljenje.
Ne mislim tako.

ODGOVARANJE NA ARGUMENTE

Da, ali... / Da, međutim...
Baš naprotiv... / Baš suprotno...
Naprotiv, može se reći da...
Možete li nam to malo bolje objasniti?
Možete li nam dati primjer?
Molim Vas, precizirajte...
Nije to tako jednostavno...

PRIMJER *Odmarala bih se i tulumarila.*

Izaberite jednu od tema i u paru napravite projekt:

- Što biste radili na pustom otoku?
- Kako biste zabavili skupinu desetogodišnjaka?
- Što biste mogli napraviti za susjede u godinama?

KAD BIH IMAO/IMALA PUNO VREMENA

Sachiko: Kada bih imala puno vremena, putovala bih svijetom jednu ili dvije godine. I položila bih vozački ispit.

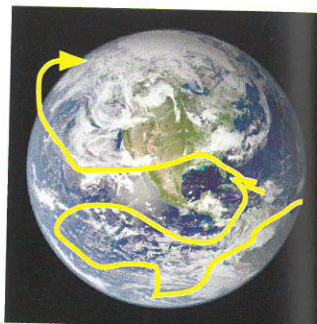
Rebecca: Kada bih imala puno vremena, učila bih puno jezika. Prvo bih učila ruski, onda bih učila kineski i španjolski.

Ivan: Kada bih imao puno vremena, napisao bih knjigu o političkoj korektnosti.

Eriko: Kada bih imala puno vremena, lještovala bih tri mjeseca na moru i putovala bih po Europi autom.

Michie: Kada bih imala puno vremena, ja bih učila neki jezik. Putovala bih po mnogim zemljama i razgovarala s ljudima.

Deborah: Kada bih imala puno vremena, učila bih balet i svirala obou.

PRIMJER *Kada bih imala puno vremena, putovala bih svijetom.*

RAZGOVOR

- Ispričajte što biste vi radili kad biste imali puno vremena.

DA IMAM VELIKU MOĆ

Sachiko: Kada bih imala veliku moć, htjela bih letjeti. Letjela bih svuda! I govorila bih sve jezike.

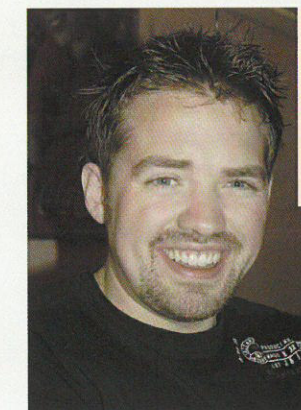
Rebecca: Da imam veliku moć, promijenila bih sudski sustav u mnogim zemljama.

Michie: Da imam veliku moć, bila bih atletičarka i dobila bih puno zlatnih medalja na Olimpijskim igrama.

Chris: Da imam veliku moć, vikend bi trajao tri dana!

Lyle: Kada bih imao veliku moć, izumio bih novi izvor energije.

PRIMJER *Da imam veliku moć, vikend bi trajao tri dana!*

Dovršite rečenice.

Da imam veliku moć, ja bih...

Da imam puno novca, ja bih...

Kad bih se opet rodio/rodila, ja bih...

VEZNICI **DA** I **KADA**

Da **imam** novca, **kupio bih** jahtu.

PREZENT

KONDICIONAL 1.

Kad **bih** znala pjevati, **bila bih** pjevačica.

KONDICIONAL 1.

KONDICIONAL 1.

da imam = kad bih imao

PISANJE ZAREZA

Da sam medvjed, spavao bih zimski san.

Spavao bih zimski san da sam medvjed.

PIŠEMO ZAREZ

NE PIŠEMO ZAREZ

ULJUDNO PITANJE, MOLBA I SAVJET – KONDICIONAL 1.

PRIMJERI *Biste li otvorili prozor?
Trebali biste popiti tabletu.*

U hrvatskom jeziku često se u tim situacijama upotrebljava imperativ, uz **molim te / molim vas**.

Otvorite prozor, molim Vas.
(ili: Možete li otvoriti prozor?)

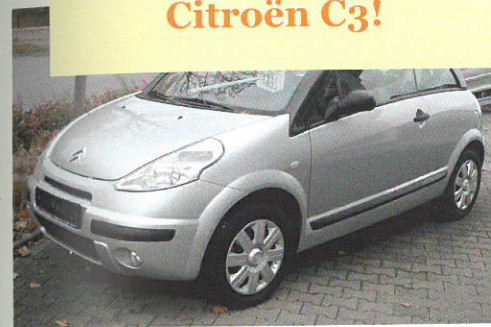
Molim te, popij tabletu.
(ili: Trebaš popiti tabletu.)

• Komentirajte ove natpise i reklame.

Traže se volonteri za 18 kampova u RH

Volontiraj i ti!

Dođi i ti ... osvoji
Citroën C3!

Vuci!
Vucite!

Nasmiješite se!

GURAJ!
GURAJTE!

Zaštitite sebe
i svoju obitelj!

Pripremite svoju kožu za
izlaganje suncu!

Potražite
kod svojeg
prodavača
novina!

Ne gazite travu!

Odredite vid ovim glagolima i zajedno s nastavnikom napišite njihove parnjake.

*isključiti, gurati, vući, doći, osvojiti, zaštititi, potražiti, nasmiješiti se,
pripremiti, gaziti*

infinitiv: **kuhati**

3. l. mn. prezenta: kuhaju

imperativ: kuhaj + **-o, -mo, -te**infinitiv: **putovati**

3. l. mn. prezenta: putuju

imperativ: putuj + **-o, -mo, -te**infinitiv: **potpisivati**

3. l. mn. prezenta: potpisuju

imperativ: potpisuj + **-o, -mo, -te**infinitiv: **raditi**

3. l. mn. prezenta: rade

imperativ: rad + **-i, -imo, -ite**infinitiv: **pisati** (-em)

3. l. mn. prezenta: pišu

imperativ: piš + **-i, -imo, -ite**infinitiv: **peći**

3. l. mn. prezenta: peku

imperativ: pek + **-i, -imo, -ite**

Peci! Pecimo! Pecite!

infinitiv: **vući**

3. l. mn. prezenta: vuku

imperativ: vuk + **-i, -imo, -ite**

Vuci! Vucimo! Vucite!

Neka (Petar) ide u trgovinu.

Neka se (on) smije.

Neka (prijatelji) sviraju i pjevaju.

1.

lice	<i>jd</i>	lice	<i>mn</i>
1.	-	1.	-mo
2.	-ø	2.	-te

glagol **biti**

Budi dobar!

Budimo dobri! Budite dobri!

2.

lice	<i>jd</i>	lice	<i>mn</i>
1.	-	1.	-imo
2.	-i	2.	-ite

→ k, g, h + i → c, z, s + i

glagol **biti**

Neka bude dobar! Neka budu dobri!

1.

lice	<i>jd</i>	lice	<i>mn</i>
1.	-	1.	nemojmo + infinitiv
2.	nemoj + infinitiv	2.	nemojte + infinitiv
3.	neka + neg. prezent	3.	neka + neg. prezent

→ nemoj, nemojmo, nemojte – glagol koji ima samo imperativ

-	Nemojmo trčati!
Nemoj trčati!	Nemojte trčati!
Neka (on) ne trči!	Neka (oni) ne trče!
-	Nemojmo se smijati!
Nemoj se smijati!	Nemojte se smijati!
Neka se (on) ne smije!	Neka se (oni) ne smiju!

2.

lice	<i>jd</i>	lice	<i>mn</i>
1.	-	1.	ne + imperativ
2.	ne + imperativ	2.	ne + imperativ
3.	neka + neg. prezent	3.	neka + neg. prezent

→ Ovaj tip imperativa radi se od nesvršenih glagola.

-	Ne trčimo!
Ne trči!	Ne trčite!
Neka (on) ne trči!	Neka (oni) ne trče!
-	Ne smijmo se!
Ne smij se!	Nemojte se smijati!
Neka se (on) ne smije!	Neka se (oni) ne smiju!

	jd	mn
-e		
-e + palatalizacija		-i
-u		

- a) Josipe
b) čovjeke ⇒ čovječe*
c) prijatelju**

*PALATALIZACIJA: c, k; g, z; h, s + e ⇒ č; ž; š + e

**č, ć, dž, đ, j, lj, nj, š, ž, (r) + u

VOKATIV PRIDJEVA MUŠKOG RODA

	jd	mn
	-i	-i

Dobri prijatelju!
Dobri prijatelji!

VOKATIV IMENICA ŽENSKOG RODA

	jd	mn
-o/-a		-e
-ice		-i
-i		-i

VOKATIV PRIDJEVA I ZAMJENICA ŽENSKOG RODA

	jd	mn
-a		-e

Draga moja (Majo)! Drage moje (kolegice)!

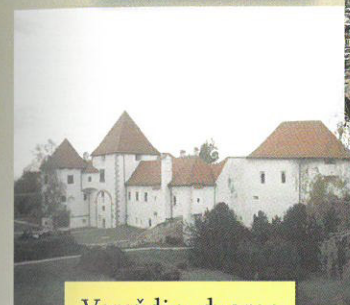
VOKATIV IMENICA, ZAMJENICA I PRIDJEVA SREDNJEG RODA

	jd	mn
-o/-e		-a

Dobro jutro, moje drago more!
Sunce! Srce! Zlato! Dijete!

Podravska
narodna nošnja

Varaždin, dvorac

MEĐIMURJE

Najsjevernija hrvatska regija zove se Međimurje. Poznata je kao Vrt Hrvatske. Nalazi se između rijeka Drave i Mure. To je poljoprivredni kraj. Gradovi su: Čakovec, Mursko Središće i Prelog. Čakovec je administrativno, gospodarsko i kulturno središte Međimurja.

- Jeste li posjetili ove hrvatske regije?
- Gdje ste bili i što ste vidjeli?

Podravina je nizina. Nalazi se između rijeka Drave i padina planina Macelja, Kalnika, Bilogore, Papuka i Krndije. Ta regija poznata je po ratarstvu i prehrambenoj industriji. U Podravini se nalazi jedina hrvatska pustinja: Đurđevački peski. Zovemo je Hrvatska Sahara. Mala je, ima 20 hektara. Najveći su gradovi Varaždin, Koprivnica, Đurđevac. Varaždin je poznat po festivalima Varaždinske barokne večeri i Špancirfest. Koprivnica je poznata po prehrambenoj industriji Podravka (Vegeta i Čokolino), a Đurđevac po legendi o picokima i dječjem karnevalu.

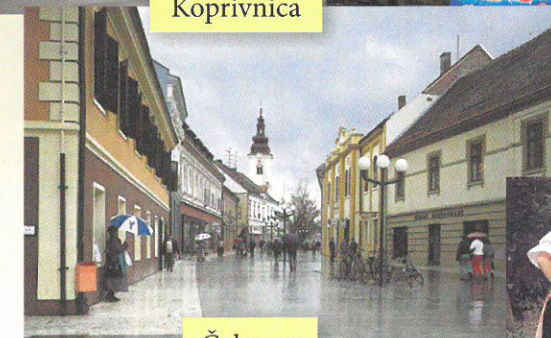
Đurđevački peski

Varaždin

Koprivnica

Čakovec

Međimurska
narodna nošnja